

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Metodologia badań literaturoznawczych I		9.2.0592	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Badań nad Literaturą Anglojęzyczną			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł	język, literatura, edukacja
		specjalnościowy	
		specjalizacja	literaturoznawcza
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Miłosz Wojtyna; dr Maria Fengler; dr hab. Ludmiła Gruszewska-Blaim, profesor uczelni; dr hab. Tomasz Wiśniewski, profesor uczelni; prof. dr hab. Jean Ward; prof. dr hab. Artur Blaim; dr hab. Mirosława Modrzewska, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Konwersatorium		Semestr 1: konwersatorium	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - uczestnictwo w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - samodzielne studiowanie literatury przedmiotu;	
Liczba godzin		15 godzin - przygotowanie pracy semestralnej.	
Konwersatorium: 30 godz.		Razem: 75 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		- polski - angielski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)		Formy zaliczenia	
- Praca w grupach		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - zaliczenie ustne - kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę na podstawie ocen cząstkowych za: <ul style="list-style-type: none"> • czynny udział w zajęciach (25%), • prezentację ustną lub pisemną (esej analityczny) (25%), • oraz kolokwia ustne (50%). Aby uzyskać pozytywną ocenę, student jest zobowiązany zaliczyć test/kolokwium na ocenę co najmniej dostateczną oraz spełnić wymagania ogólne co najmniej w 50%.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt kształcenia	czynny udział w zajęciach - dyskusja	Projekt - esej/prezentacja	Analiza tekstów z dyskusją
	Wiedza		
K_W02	+	+	+
	K_W04	+	+
+		K_W06	+
+	+		K_W08
+	+	+	
K_W10	+	+	+
	Umiejętności		
K_U06	+	+	+
	Kompetencje		
K_K01	+	+	
	K_K02	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybór specjalizacji "Język, literatura, edukacja", wybór ścieżki literaturoznawczej

B. Wymagania wstępne

znajomość języka angielskiego na poziomie C1/C2

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawami wybranych metodologii badań w oparciu o teksty teoretyczne oraz na przykładzie omówienia odpowiednio dobranych tekstów literackich. Naczelnym celem kursu jest zachęcenie studenta do traktowania tekstu literackiego jako zapisu dyskursu poddającego się rozumiejącej analizie oraz podstawy do konstruowania interpretacji spójnych wewnętrznie. Kurs ma również umożliwić studentowi posługiwanie się odpowiednią terminologią w odniesieniu do 'faktów' literackich. Prowadzący przedmiot działa w porozumieniu z prowadzącymi seminaria magisterskie wspomagając odpowiednim doбором źródeł i tematyki zajęć proces pisania prac magisterskich.

Treści programowe

Metodologia badań literackich i jej zadania. Prezentacja wybranych nurtów metodologicznych w historii literaturoznawstwa XX i XXI w: formalizm rosyjski, nowa krytyka amerykańska, strukturalizm, narratologia, teorie feministyczne, teorie kognitywistyczne, teoria postkolonialna. Budowanie instrumentarium poeciowego służącego analizie i interpretacji faktów literackich. Zastosowanie wybranej metodologii w przykładowej analizie powieści, opowiadań, wierszy i sztuk.

Główne pojęcia charakterystyczne dla formalizmu: przedmiot badań literackich, literackość, funkcja autoteliczna, chwyt (technika), habitualizacja i defamiliaryzacja, zasada konstrukcyjna; formowanie się pojęcia autora implikowanego, fabuła i sjużet, tekst jako system/struktura;

Wybrane pojęcia charakterystyczne dla nowej krytyki amerykańskiej: metoda "close reading", wieloznaczność (W. Empson), napięcie (Allen Tate), paradoks i ironia (Cleanth Brooke), konkret uniwersalny (W.K. Wimsatt, Ransome), struktura i tekstura (J.C. Ransom); herezja parafrazy, błąd intencji i błąd afektacji; intencjonalizm.

Główne pola zainteresowań narratologicznych: wielopoziomowość tekstu narracyjnego: pojęcie autora i czytelnika implikowanego. Typologie sytuacji narracyjnych: Franz Stanzel i Gerard Genette. Wybrane pojęcia narratologiczne: wszechwiedza jako technika narracyjna, ogniskowanie, funkcje narratorskie, chronotop (organizacja czasu i przestrzeni w tekście narracyjnym). Techniki reprezentacji myśli i słów postaci - językowe interferencje i zjawisko podwójnego głosu. Postać literacka jako złożony konstrukt semiotyczny. Teoria aktantów J.A. Greimasa.

Narrator. Narracja niewiarygodna.

Zwrot narracyjny w badaniach humanistycznych.

Wydarzeniowość.

Metalepsa.

Prawda w fikcji. Światy fikcjonalne i wirtualna rzeczywistość.

Teorie afektywne.

Wykaz literatury

Modern Literary Theory. A Comparative Introduction ed by Ann Jefferson and David Robey. Billing& Sons Limited. London 1982.

Ed. Raman Selden, Peter Widdowson, Peter Brooker, A Reader's Guide to Contemporary Literary Theory, Pearson Longman 2005.

Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, Teorie Literatury XX wieku. Podręcznik, Wydawnictwo Znak, Kraków 2006.

Peter Barry, Beginning Theory. An Introduction to literary and cultural theory, Manchester University Press, 2002.

Julie Rivkin and Michael Ryan (eds) Literary Theory. An Anthology. Blackwell Publishing Ltd 2004.

Teorie literatury XX w. Antologia pod red Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego. Wydawnictwo Znak, Kraków 2006.

Patricia Waugh, Literary Theory and Criticism. An Oxford Guide, Oxford University Press 2006.

The Cambridge History of Literary Criticism vol. 8 ed by Raman Selden. Cambridge University Press. Cambridge 1995.

- Modern Literary Theory. A Comparative Introduction ch. 1 "Russian Formalism".
- "Russian Formalism" [in] The Cambridge History of Literary Criticism vol. 8 ed by Raman Selden .
- "Formalizm rosyjski". Teorie Literatury XX wieku. Podręcznik. red. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski. Wydawnictwo Zak. Kraków 2006.
- Wiktor B. Szklowski, "Sztuka jako chwyt" [w:] Teorie literatury XX w. Antologia pod red Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego. Wydawnictwo Zak, Kraków 2006.
- Viktor B. Shklovsky, "Art as Technique" [in:] Julie Rivkin and Michael Ryan (eds) Literary Theory. An Anthology. Blackwell Publishing Ltd 2004.
- Boris Eikhenbaum, "The Formal Method"[in] Julie Rivkin and Michael Ryan (eds) Literary Theory. An Anthology. Blackwell Publishing Ltd 2004.
- Patricia Waugh, Literary Theory and Criticism. An Oxford Guide, Oxford University Press 2006 ch. 16 "The Russian debate on narrative".
- P. J. Corbett, „Classical Rhetoric” [in] Julie Rivkin and Michael Ryan (eds) Literary Theory. An Anthology. Blackwell Publishing Ltd 2004.
- Roman Jakobson, Language in Literature, ed. K. Pomorska and Stephen Rudy, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London, England 1987.ch.7 "Linguistics and Poetics" pp.62 -95.
- Roman Jakobson, "Poetyka w świetle językoznawstwa" [w:] Współczesna teoria badań literackich za granicą, red. H. Markiewicz, Kraków 1976, t.2, s. 23 - 34.
- Roman Jakobson, "Poetyka w świetle językoznawstwa" [w:] Teorie literatury XX w. Antologia pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego.
- Modern Literary Theory. A Comparative Introduction ch.3 "Anglo-American New Criticism".
- Cleant Brooks, "The Formalist Critics" "[in:] Julie Rivkin and Michael Ryan (eds) Literary Theory: An Anthology, Blackwell Publishing 2004.
- J. C. Ransom ("Criticism. Inc.) (internet sources).
- William K. Wimsatt Jr, Monroe C. Beardsley, "The Intentional Fallacy"(in) Theories a Reader edited by Sean Matthews, Aura Taras Siban.
- W. K. Wimsatt Jr., The Structure of the Concrete Universal" "[in:] Julie Rivkin and Michael Ryan (eds) Literary Theory: An Anthology, Blackwell Publishing 2004.
- Cleant Brooks, "The Language of Paradox "[in:] Julie Rivkin and Michael Ryan (eds) Literary Theory: An Anthology, Blackwell Publishing 2004.
- Wojtyna, Miłosz, „Narratology and Imagology”, Tekstualia, 2018, nr 1 (4), s. 125–144.
- Mieke Bal, Narratology. Introduction to the Theory of Narrative. University of Toronto Press. Toronto Buffalo London 2009.
- Mieke Bal, Narratologia. Wprowadzenie do teorii narracji. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2012.
- Christoph Bode, The Novel. Wiley and Blackwell 2011.
- Monika Fludernik, An Introduction to Narratology, Routledge 2009.
- Mieke Bal, "Narration and Focalization" in: Ed. Mieke Bal, Narrative Theory. Critical Concepts in Literary and Cultural Studies, Routledge, London and New York 2007.
- Gerard Genette, "Mood" in: ed. Mieke Bal, Narrative Theory. Critical Concepts in Literary and Cultural Studies, Routledge, London and New York 2007.
- Wayne C. Booth, "Types of Narration" (1961).
- Gerald Prince, Dictionary of Narratology, University of Nebraska press, Lincoln & London 1989.
- H. Porter Abbott, The Cambridge Introduction to Narrative, second edition, Cambridge University Press 2008.
- Routledge Encyclopedia of Narrative Theory, ed. by David Herman, Manfred Jahn and Marie-Laure ryan, Routledge Taylor and Francis Group, London and New York 2008.
- Gerald Prince, "Narratology" [in:] The Cambridge History of Literary Criticism vol. 8 ed by Raman Selden.
- Susan Onega, „Structuralism and narrative poetics"[in:] Patricia Waugh, Literary Theory and Criticism ch. 20.
- Wayne C. Booth, „Types of Narration" [in:] Theories a Reader edited by Sean Matthews, Aura Taras Siban.
- Louis Hébert, Tools for Text and Image Analysis: An Introduction to Applied Semiotics [internet source].
- Vladimir Propp, Morphology of the Folktale.
- Mikhail Bakhtin, "Discourse in the Novel" [in:] The Dialogic Imagination. Four Essays by M.M. Bakhtin ed. by Michael Holquist, University of Texas Press, Austin 1981.
- Mikhail Bakhtin, "The Problem of Speech Genres" [in:] Speech Genres and Other Late Essays by M.M. Bakhtin ed. by Caryl Emerson and Michael Holquist, University of Texas Press, Austin 1986.
- Michał M. Bachtin, „Słowo w poezji i słowo w powieści”. Teorie Literatury XX wieku. Podręcznik.
- Michał M. Bachtin, „ Problem gatunków mowy” [w:] Teorie Literatury XX wieku. Podręcznik.
- „Bachtin” [w:] Teorie Literatury XX wieku. Podręcznik.
- „Russian Formalism and the Bakhtin School" [in:] A Reader's Guide to Contemporary Literary.
- Lynne Pearce, "Bakhtin and the dialogic principle" [in:] Patricia Waugh, Literary Theory and Criticism. An Oxford Guide.
- Lotman, Yu. "The Place of Art among Other Modelling Systems" [internet source].
- Lotman, Yu. The Semiosphere". The Universe of the Mind. A Semiotic Theory of Culture: I.B. Tauris Publishers 2001.
- Umberto Eco, "Interpretation and overinterpretation".
- Umberto Eco, "Between Author and Text".
- Jurij M. Łotman, "Problem znaczenia w tekście artystycznym". Teorie Literatury XX wieku. Podręcznik.
- Umberto Eco, „Tryb symboliczny”. Teorie Literatury XX wieku. Podręcznik.
- Umberto Eco, „ Świat sygnałów”, Świat sensu”, „Komunikat estetyczny” [w:] Nieobecna struktura, Wydawnictwo KR Warszawa 1996.
- Wolfgang Iser, " The Reading Process: A Phenomenological Approach". [The Implied Reader: Patterns in Prose Fiction from Bunyan to Beckett, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1974 pp. 274-94].
- Umberto Eco, "Introduction. The Role of the Reader" [The Role of the Reader , Indiana University Press 1984].

“Reader-Oriented Theories” [in:] Ed. Raman Selden, Peter Widdowson, Peter Brooker, A Reader’s Guide to Contemporary Literary Theory.
 Michel Foucault, “What is an Author?” [Theories. A Reader]; ed. Paul Rainbow, The Foucault Reader, Panthenon Books, New York 1984.
 Michel Foucault, “The Order of Discourse” [Untying the Text: A Post-Structuralist Reader ed by Robert Young].
 The Reader’s Guide to Contemporary Literary Theory [“Deconstruction: Jacques Derrida”, “American Deconstruction”].
 Jacques Derrida, “Difference” [Literary Theory. An Anthology].
 Jacques Derrida, “Of Grammatology” [Literary Theory. An Anthology].
 Jacques Derrida, “Semiology and Grammatology” [Literary Theory. An Anthology].
 Jaques Derrida, 'The exorbitant, questions of method' [in] Of Grammatology.
 Jean Baudrillard, “Simulacra and Simulations” *** [Literary Theory. An Anthology]
 Georges Bataille, “Heterology” [Literary Theory. An Anthology].

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W02, K_W04, K_W06, K_W8, K_W10
 K_U06
 K_K01, K_K02

Wiedza

K_W02, K_W04, K_W06, K_W8, K_W10
 Student
 K_W02
 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu metodologii badań literaturoznawczych.
 K_W04
 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu literaturoznawstwa właściwe dla badań nad literaturą anglojęzyczną.
 K_W06
 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu literaturoznawstwa, w tym w szczególności dotyczącą metodologii badań literaturoznawczych.
 K_W08
 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu metodologii badań literaturoznawczych.
 K_W10
 Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe metodologii badań literaturoznawczych, w szczególności w odniesieniu do badań nad literaturą anglojęzyczną.

Umiejętności

K_U06
 Student potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy specjalistyczne z zakresu metodologii badań literaturoznawczych, posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną.

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K02
 Student
 K_K01
 Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności z zakresu metodologii badań literaturoznawczych
 K_K02
 Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności z zakresu metodologii badań literaturoznawczych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do zasięgania opinii opiekuna naukowego lub opiekuna w wybranym miejscu pracy w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.

Kontakt

milosz.wojtyna@ug.edu.pl